

Z a t w e e f c h u U w i s e s .

Nr. 24. Zettortdeenâ iitâ Juhni 1836.

No augsteem kalneem.

Kad jauns biju, tad mannim lohti patifke swe-
schas semmes skattitees. Pee juhrmallas dsim-
mis un audsis daschai leelai laiwai noskattijohs
pakkat, kad ta kâ ar putna spahrneem noskrehje,
pee sewim nopuhdamees: kaut ir mannim kahda
deena ateetu, kur es tã us zittu semmi warreschu
noeet. Pawissam kahrojohs arridsan kahdu aug-
stu kalnu redseht, jo pee mums wiffa weeta lih-
dsena un ko mehš Kursemme kalnu sauzam, tas
tiffai kalnisch sauzams. Es pee-angu un no-
gahju us Wahzsemmi, augstas skohles mahzi-
tees. Tur dabuju kalnus redseht, kas gan diwi,
trihs reises jo augsti bij ne ka Wilsenu kalns pee
Zukkuma jeb Sudraba kalns Kuldigas aprinkfi,
bet wehl ar to ne biju meerã. Arridsan zittas
leetas, no ka ar leelas apbrihnoschanas grahma-
tãs biju lassijis jeb no zitteem dsirdejis, mannim
ne schkitte tahdas brangas buht. Es Pehter-
burgã biju bijis un neweens pilfats Wahzsemme ar
to warr lihdsinatees pee leeluma, smukkuma un
branguma. Ir retsim tahda uppe tur rohdahs
kã muhsu Daugawa jeb ta Nawa pee Pehterbur-
gas irraid. Bet pehz kalneem mans prahts stah-
weja. Tadeht arridsan ar kahdeem zitteem jau-
neem kungeem kohpã mehš us zellu dewamees
kahjam kahdas diwisimts juhdses noskagaht un
Schweizeru semmi apmekleht, kur tee wiffaug-
staki kalni pahr wiffu Girohyu irr. Mehš pahr
kalneem un pahr leijahm ar preezigu prahtu stah-
gadami un daschu mihlu deenu disti nokuffuschi
turpat nonahzam. Un kad us to pussi nahzam
kur jau schohs augstus kalnus warr redseht un
pee debbes rinka pahr semmi tahdus baltus deb-
beschus eeraudsijam, kas kã meetu galli bes ku-
steschanas stahweja — tad mums tappe teiktš,
ka tee kalnu wirfsgalli effoht, kas wehl desmits,
zitti diwidemits juhdses effoht tablu. Jo klah-
taku nahzam, ar katru deenu augstaki rahdijahs

un daschadi; zitti kã jumta tschukkuri, zitti kã
tohrai, zitti kã welwes — zits pahr zittu pa-
zehlahs, wiffswairak tã us augschu kã mehš mee-
tu gallu tescham. Tee augsti galli wiffi ar jaunu
sneegu nosnigguschi kã seemã tã waffarã un faule
smuffi spihguto balti. Jo jebchu warretum tiz-
zegt, ka tahdi galli faulei klahtaku buhdami wai-
rak siltuma dabbu — tatschu tã naw. Bet tan-
nis kalnõs kas jau pussjubdsi augsti, tur aug-
scham allasch seema un falns; tur muhscham ne
lihst, tiffai sneegs kriht un falst. Tahds kalns
nu irr leels un tahs gruntes aprinkis tas pee da-
scha lihds diwi, trihs un wairak juhdschm istaisa.
Tannis eeleijãs waffarã tas dsittais sneegs sah
kust un no wirsu apfalt un kad nu tas no gabda
us gaddu noteek, tad schahs eeleijãs tã ar leddu
pildahs, ka schis leddus us pakalnu gulledeems
zaur paschu gruhtumu pomasam us leiju dohdahs
un schluch, ka daschãs weetas pee leijas nonah
un semmi preeksch sewim atgrubsch noht. Tahdã
wihje tas tur redsamš, ko zittur nekahdã semme
ne warr atrast, ka es patš ruddens mehnesi, ar
weenu rohku leddus gabbalu esimu nolautis un tur-
rejis un ne tablu no tahs weetas semmen-ohgu fe-
wim pluhzis un tanni zeemã, kas ne tablu bij,
kesber-ohgas no kohka esimu nehmis. Tã masã ap-
gabbalã seema, waffara un ruddens kohpã bij
rohdamas. Tahdi leddus-esari jeb schluzzeni
no wirsu tã isfkattahs kã juhra, kas paschã pai-
sumã un wehtrã peepeschi un azzumirkli buhtu
fasallusi — tahds nelihdsens irr tas leddus,
schurp turp ar leekeem sprahgumeem, kas dsitti
eet eekschã, salsch un sils usfkattams, ar akmi-
neem weetam kã apsehts, weetam brihnumi glums.
Kas us tahdu leddu gribb eet, tas papehdi pee-
skruhwe no tehrauta affas skruhwes. Un tatschu
zaur to, ka tas leddus pakalnã werstu diwju jeb
triju us augschu eet, ifkatrs warr dohmaht zil
gruhti tur irr uskahpt. Daschureis platti sprah-

gumi un schfirbes irr bischfit pahrsalluschas un ar sneegu apsegta un tas nabbags jehgeris jeb zetta wihrs, kas dohma drohschi eet, eeluhst un nokriht kahdu affu divi jeb trihsdesnits fur tam gals jadabbu. Un tatschu rohdaß laudis kam tiht us scheem augsteem kalneem uskahpt jeb arridsan, kas eet kalnu kafas meddiht, kas lohti gudras irr un tikkai tahdas weetas mefle, fur zilweks ne warr peekluht. Daschubrihd no scho kalnu augstaka galla kahda sneega pahrsla jeb masß kuppenna gabbalinsch atriht nobst, fahf weltees un rittinajahs no turrenes us leiju ar tahdas ahtribas un tahds leels palizzis, ka tas meschus nogahsch pee femines, zeemus apsedf ka tee wairs naw redsami, esarus lihds dibbenam ispihd, uppes nodambe un leelu widdu ta nopohsta, ka wiß lihds femmes tihrs paleek. Zadeht tahdas weetas, fur tas warr notift, nedf ar bissehm schauj, nedf pulkstenus saweem sirgeem peeseen. Tahdas bailigas leetas irr pee scheem augsteem kalneem. Bet ka es jums fazziju, ka Wahzsemme nefur tahs leetas tahdas ne esmu atraddis, kahdas eelsch mannahm dohmahm bij — ta mannim jafakka ka neweens zilweks, kas tahdus augstus kalnus naw redsejis, tohs sawas dohmäs un sawa prahta ne warr eedohmatees. Ra wianni tur stahw ar sawahm firmahm galwahm, schee wezztehwi, kas ta saktoht, tee pihlari schihs femmes irr! Nefustami, kluffi, firmit tee gaddu simtus reds aistfreenam un tee winneem neka ne darra nedf tohs aisteek. Kad pee pasaules raddischanas uhdens wiffu femmi apklahje un us Deewa pawehleschanu fahje sifit un just, tad schee kalnu galli bij tee pirmiti kas bij redsami un no ta laika — kas warr tohs gaddus skaitiht? zif zilweku ziltis pahrgahjuschas? zif tautas nosudduschas? Bet tee stahw, kamehr pascha femme stahwehs. Kad rihta ta leija wehl krehsliba kluffa irr, tad schee galli jaut no faules apspihdeti ka rohses, kas nakti isplaufuschas, farkana spohschumä spihd un tee kalni stahw ka altari, no ka Deewam uppuri kuhpi; wakkarä, kad wirf femmes jau tumfiba, tad schee farkani galli ka milfeni stahw, kas no sillas jubras iskahpuschi us debbestim kahpi bet tahs

ne warr aistift. Tee kalni kas tik augsti naw, tee wiffadu spehzigu sahli audsina, kas gohwis leelas un trefnas darra. Ur waffaru tee ganni atstahj leiju un kahp ar saweem gohwju lohpeem us kalneem, fur tee deen un nakti lauka stahw. Paschi ganni taifahs bubdinas no behleem un jums ar akmineem tohp noslohdsihts, lai wehisch ne apgahsch. Tur tee stahw lihds ruddenim, flauz gohwas un taifa leelus appalus feerus, tik leelus ka pee mums feeks irraid. Tee neka wairak ne ehd bes ween peenu un seeru, jo maise kalnainä weeta ne aug un tikkai pilfatös par dahrgu naudü dabujama. Mums patiffe arridsan us tahdu kalnu, kas divi werstes bij augtis, uskahpt. Mehs pilfata nopirkam maifi un simalku brandwihnu, kas wesselibas deht daschureis tohp bruhkehst un fahjom ar masu gaisnina kahpt, Gesehuma tas pakalns bij palehnaks un zaur plawahm un puffehm zelsch rinkt greeseh. Tad nahzam mescha un jau bij kas atpubstees. Tad dsirdejam jauku skannu, ka no dauds spehlimanneem un no zitteem kalneem simfki atskannija — bet ne warrejam sawrast, kahdas tahs kohflites warr buht. No mescha isnahkuschi redsejam gohwis, bruhnas un dumjas, tik leelas un trefnas, kahdas wehl nekad zittur ne esmu redsejis; katrai gohwi pee fakla bij pulkstens, masi un leeli un pee katra sohla tee saskannija schinni weentula weeta, ka ne warru isteift, zif sauku tas bij. Pee ganna pirkam peenu, kas tik trefns ka pee mums falds krehjums un eelehjam tam brandwihnu, lai mums ne kaifch. Pehz ihfas duffas fahjam no jauna kahpt. Kur stahws, tur femme un flinti pakahpi bij eezirfii. Trihs reises isgahjam zaur debbescheem, kas ka beesas miglas irr un drehbes ar masahm lahfitem apflazzina. Altonas stundas stipri bijam kahpuschi, brihscham arri dussejuschi — tad pakahpam us to wiffaugstaku gallu, ka plattums leelaks ne bij pahr mehrenu kambari. Tu schehligs Deews! kahda skattischana tur azzim atwehrahs! wiffa femme us dividensits juhdsu aprinki preeksch mannahm azzim bij ka leela bilde. Tee pilfati ar saweem muhra namneem un basnijahm — kahdi masti tee bij! — uppes ka su-

subdraba bantes faulê spihbeja; esari kahdi trihs-
desmits kâ spohschas azzis starp laukeem un pla-
wahm atspihbeja; zilweku mahjas tif leelas kâ kur-
mu zehlums — un appaksch pascha kalna us esara
kustejahs kâ sirneklis — bet tas bija laiwinâ ar
aireem; paschi aireji tihri kâ sfudri liffahs buht.
Wehl gribbejam preezatees pahr wissu to, tad
debbeschî wilkâhs preekschâ kâ beesa drahna, ka
nefa wairs ne redsejam — un ne ilgi, tad dsir-
dejam schinnis melnôs mahfonôs, kas dauds
dsittaki bij kâ mehš, pehrkonu ruhzam un sibbe-
nus esarâ eesperram; bet pahr muhsu galwahm
bij skaidriba un jauks faules spihdums. Tad
redsejam, ka no mahfoneem lihje un zaur to sti-
pru leetu tee teewaki un rettaki palikke kâ plohris.
Bet no wissahm puffedim zitti mahfoni schah-
wahs klastu un wissi apkahrt to kalnu noschde-
jahs ka us ikkatru puffi, fur gribbejam us leiju
dohtees, mums bij ja-eet zaur. Kad nu jau
launaga laiks bij, tad ne warrejam ilgaki gai-
diht. Mums bij jadohdahs us zellu un kad nu
zaur teem debbescheem isgahjam, tad migla
mums pee drehbehm peekehrâhs un mehš pa-
liffam flapji — bet kad nu wehl dsittaki bijam
nokahpuschi, tad pehrkons un lectus muhs dikti
fanehme. Tas zelsch gabje starp augstakeem
krasteem, no kurreeem simts strautinâ un tschurgu
muhs tif smukki ar uhdeni aplehje, ka ittin
gruhti paliffam un kad nu frohgâ jeb traktirâ ee-
gahjam, to grihdu appluhdinajam. Tur eegah-
juschi un zittas drehbes apgehrbuschees pee ug-
guns, kas tappe uskurts un pee filta ehdeena
preezajamees, ka zilweks, jehschu tam appaksch
mahfoneem jadsihwo un winsch tahds mas irr
— tomehr irr isdohmajis, kâ no lectus un augsta
wehja glahbtees un laika un dsihwes pahrmainsi-
schanas ar rahmu prahtu spehji panest.

Dalba mahzitais.

W e h l k o n o w e z z a w a g g a r e s
w a h r d e e m .

Gan allasch no kahda zilweka fakkam: es win-
nu pasihstu. Bet ko eesihme schi pasihschana?
Tif dauds kâ: es esmu ar winnu runnâjis, ehdis
un dschris, weenâs dsihres ar winnu bijis, ap-

paksch weena pajumta ar winnu dsihwojis. Es
pasihstu winna waigu, sinnu kâ winsch irr no-
audsis. Tas ne irr masa leeta zilweku pasiht.
Wahzeescheem fakkams wahrds, kas tâ skann:
ja ne effi 5 puhrus fahls ar weenu un to paschu
zilweku isehdis kohpâ, tad ne leeles winnu pa-
siht. Lohti gaisch prahts un samanniga sapra-
schana pee tam irr wajadsigi, zilweku pasiht,
pahr zilweku tâ spreest, ka tee wahrdi winnam
peekriht. Mas irr tahdu, kas lihds tee azzis us-
mettuschi us kahdu zilweku, woi dauds woi mas
skaidri proht spreest pahr winna firds-
prahtu. Bet mehš schectamees schinni leetâ wissai gudri.
Lihds azzî us kahdu zilweku usmettam; jaw arri
karrajahs schee wahrdi us muhsu luhpahm: tas
irr labs un gohdigs un tas atkal slifts un bleh-
digs. Pee schi muhsu spreeduma tas ne paleek.
Steidsamees to arri zitteem sinnamu darriht.
Zilweks tohp ar launeem wahrdeem pahr wissu
pilsatu un semmes klajumu aisnemts par nepa-
teesi. Tam prettin: dasch flawehts un ispau-
dehts, kam sohdu deenâ kluhs fazzihst: no ahre-
nes biji gan nobaltehts, bet no eekschenes biji
pilns niknibas. Zilweka firdi irr dauds dohmas.
Bet weens zilweks ne warr ohtra zilweka doh-
mas ikreis noprast. Dasch sawâs dsihwibas dee-
nâs tappe neewahts un apfimeets, pee kurra kap-
pa pateizibas affaras birre. Pee dascha labba
aisgahje simtu gadschahrti, eekam winna labbus
darbus atsinne un teem to peenahkamû gohdu
peelikke. Pehz zilweka wahrdeem un winna
darbeem un winna ahriqas buhschanas ne warr
ikreis spreest pahr winna firdsprahtu. Kad Sa-
muelim bij weenu no Isaja dehleem swaidiht,
un Samuels usluhfoja Elijabu un dohmaja:
jaschu schis irr preeksch ta lunga winna swai-
dihts — ko fazzija tas kungs? Tas bij winna
wahrds: Ne usluhko winna gihmi, nedswinna
leelu augumu, jo es esmu winnu atmettis. No-
prohtam no tam skaidri: Deews sawadi reds, kâ
zilweki. Jo zilweks reds, kas preeksch azzim irr,
bet Deews usluhko firdi. Dascham zilwekam
bahrgi wahrdi un bahrgs waigs, bet mihliga
firds. Dascham mihligi wahrdi, bet winsch
paleek wilks awju drehbes. Tahs neschlihtas

feemas luhpas, fakka Calamans, pill kà tihrs meddus, un winnas rihle irr jo gluddena, ne kà eljes, bet pehdigi irr winna ruhfta kà wehrmelles, un affa kà weens abbejâ puffè greefigs sohbins. Winnas kahjas notekk pee nahwes, winnas sohli atfneeds to elli u. t. j. p.

W. P.

Teefas fluddinafchana.

Us pawehleschamu tahs Keiseriffkas Majesteetes, ta Patwaldineeka wiffas Kreemu Walfis ic. ic. ic., tohp no Pohpes pagasta teefas tas, kam melns wehrfis ar raggeem suddis buhtu, kas pehrnajâ ruddeni fchi pagasta fainneeka Smilfschu Sprizza mahjâs peeklibdis, usâizinahts, 2 mehneschu starpâ no appafschrakstias deenas, un wifwehlfak libds 4tu Zuhli, pee schihs pagasta teefas peeteiktees, un sawu wehrff, prett barroschanas atlibdsinafchamu, pretti nemt. Kad libds tam laifam neweens, kam schis wehrfis peederretu, ne peeteiktohs, tad peeminnehts wehrfis pagasta lahbei par labbu tapš pahrhohts. To buhs wehrâ nemt! Pohpes pagasta teefa, 8tâ Mei 1836. I

††† Uns Kohrsche, pagasta wezzakais.
(Nr. 78.) U. Schnee, pagasta teefas ffrhweris.

No Zennesmuifchas pagasta teefas tohp wiffi par rabu deweji ta nomirruscha fainneeka Turda, pahrfurra mantu parradu deht konkurse spreesta, usâizinati, libds 3otu Zuhni f. g. pee saudeschanas sawas praffischanas, pee schihs teefas peeteiktees.

Zennesmuifchas pagasta teefa, 2trâ Zuhni 1836. 3
(Z. S.) ††† Zanne Zahn Janilewitsch, pagasta wezzakais.

(Nr. 25.) C. Menzendorff, pagasta teefas ffrhweris.

Tschiggans, Zehkabs Tschetsche, teek usâizinahts, sawu, Lestenes fainneekam Zehkab Rosenberg, no Kaulinu mahjahm, khlâ eeliftu fudraba bifferi libds 8tu Zuhli f. g. pretti nemt, zittadi schis bifferis minnetâ deenâ pee Lestenes pagasta teefas uhrtrupè pahrhohts tapš. Lestenes pagasta teefa, 13tâ Mei 1836. 2

(Z. S.) ††† Zanne Strauß, pagasta wezzakais.
(Nr. 48.) Frd. Wagner, pagasta teefas ffrhweris.

Zitta fluddinafchana.

Zahs, no augstas teefas eezeltas, semneeku-basnizas pehrminderu kruschu-sihmes, irr, preeksch wiffahm Kursenmes basnizahm, pee appafschrakstia par 6o kap. fudr. dabbutamaas.

Friedr. Rettig, missinu-kallejs, fattoku eelâ, No. 133.

Naudas, labbibas un prezzu tirguš us plazzi. Rihgê tanni 8tâ Zuhni 1836.

	Sudraba nauda.			Sudraba nauda.	
	Rb.	Kp.		Rb.	Kp.
3 rubli 6o kap. papihru naudas gelbeja	I	—	I pohds kanepeu tappe maksahts ar	—	80
5 — papihru naudas	I	38	I — linnu labbakas surtes — —	2	20
I jauns dahlberis	I	33	I — — flitakas surtes — —	2	—
I puhrs rudsu tappe maksahts ar	I	40	I — tabaka	I	—
I — kweeschu	I	75	I — dselses	—	65
I — meeschu	I	10	I — sweesta	I	70
I — meeschu = putrainu — —	I	90	I muzza filku, preeschu muzza — —	6	—
I — ausu	—	75	I — — wihschnu muzza — —	6	25
I — kweeschu = miltu	2	20	I — farkanas fahls	6	—
I — bihdeletu rudsu = miltu — —	2	—	I — rupjas leddainas fahls — —	5	—
I — rupju rudsu = miltu — —	I	40	I — rupjas baltas fahls — —	4	10
I — firnu	I	60	I — smalkas fahls	3	90
I — linnu = sehklas	2	75	50 graschi irr warra jeb papihres rublis un		
I — kanepeu = sehklas	I	50	warra nauda stahw ar papihres naudu weenâ		
I — kimmenu	5	—	maxsa.		

W r i h w d r i f f e h t.

No juhrmallas-gubernementu augstas waldischanas puffes: Hofraht von Braunschweig, graham, pahrluhkotais.